

nelser. Jeg skal heller ikke gøre noget Forsøg paa at formærke den ved at drage adskillige af de Ting frem, som ellers nok kunde bidrage til at formærke en lys Tro paa, at det private Erhvervsliv altid fører til det gode og altid har de bedste Hensigter baade med Hensyn til sit eget Formaal og med Hensyn til Samfundets. Saa længe Ministeren uanfægtet af, hvad der foregaar, kan bevare en saa lys Tro paa, at det private Erhvervsliv bedst skötter sig selv; tror jeg, at Ministeren ikke ser klart nok. Men jeg tror ogsaa, at den højtærede Minister kommer til at se klarere paa Tingene, i hvert Fald med Hensyn til at føre Kontrol med disse Ting. Det nytter ikke, at man paa Baggrund af alt, hvad der er sket i vort Land i de senere Aar, blot har dette at sige: Jeg tror nu en Gang paa, at det private Erhvervsliv er den bedste Form for Økonomi i vort Samfund. Dette lader sig nu en Gang ikke opretholde.

Jeg har gjort disse Bemærkninger, fordi det forekommer mig, at den højtærede Handelsminister var lidt aggressiv overfor vor Ordfører med Hensyn til de Standpunkter, vi har indtaget. Men i øvrigt skal jeg ikke komme ind paa en Detaildebat — det har jeg heller ikke været indstillet paa — med Hensyn til de enkelte Bestemmelser i Lovforslaget. Jeg skal kun erklære, hvad der allerede er erklæret tidligere, at vi naturligvis fra vor Side er villige til at deltage i Detailarbejdet for at skaffe en saa god Lov som muligt ud af det her foreliggende Lovforslag, og jeg skal udtale Haabet om, at det maa være muligt at gennemføre en god Lov i indeværende Rigsdagssamling.

Ellinger: Det er ikke mange Bemærkninger, jeg har at gøre til den højtærede Handelsministers Udtalelser. Jeg kan ganske tiltræde Ministerens Haab om, at der maa komme noget ud af Lovforslaget, hvilket der jo ogsaa vil være nogen Udsigt til efter den velvillige Maade, hvorpaa Handelsministeren har stillet sig overfor de Indvendinger, der er rettet mod vigtige Bestemmelser i Lovforslaget. Jeg er ganske enig med den højtærede Minister i, at man ikke kan bebrejde ham, at Kommissionen har søgt et Kompromis i Stedet for at lægge de forskellige Standpunkter, der kan gøres gældende i et Spørgsmaal som det foreliggende, klart frem, saaledes at den mindre sagkyndige Rigsdag og det jo heller ikke særlig sagkyndige Ministerium derved faar et Materiale, som kan lægges til Grund for Lovgivning. Det kan man ikke bebrejde den højtærede Handelsminister. Men jeg har fundet Anledning til

at sige det, jeg sagde, fordi det er noget, man her i Rigsdagen Gang paa Gang har været ked af: at Kommissioner sidder og laver et Kompromisforslag i Stedet for, at deres Opgave er at skaffe Materiale til Belysning af det paagældende Spørgsmaal, saaledes at vi kan rette os derefter, og have det til Brug under vore Overvejelser.

Den højtærede Minister udtalte, at jeg havde fremhævet det som et svagt Punkt i Lovforslaget, at det lagde saa stort et Arbejde paa Ministerens Skuldre. Ja, det lægger ikke alene et stort Arbejde paa hans Skuldre, men ogsaa en ganske overordentlig stor Magt i hans Haand. I Virkeligheden bliver det jo Handelsministeren, der kommer til at raade for det hele, han skal træffe den og den Bestemmelse, han skal godkende det og det o. s. v.; det er en vældig Magt, der lægges i Ministerens Haand. Man kan derfor maaske ogsaa sige, at det er en meget stor Afmagt, der lægges i Ministerens Haand, fordi Resultatet maaske alligevel til syvende og sidst bliver det, [at der ikke sker andet end, at Selskaberne i deres Vedtægter, i deres Administration o. s. v. raader ganske, som de har Lyst til. Man faar en eller anden Erklæring med Ministerens Navn under, som ikke hviler paa dens personlige Viden, som udsteder en saadan Erklæring. Det er det, jeg kalder Afmagt, og det er et overordentlig svagt Punkt ved hele Lovforslaget, at det enten bliver det ene eller det andet. Nu siger Ministeren jo — jeg har ogsaa selv gjort opmærksom derpaa —, at der vel bruges den Betegnelse, at det er Handelsministeren, som skal gøre det og det og det, men at Ministeren har sine Embedsmænd, og Ministeren siger, han har dygtige Embedsmænd, der godt kan besørge dette. Men jeg gjorde opmærksom paa, hvilket stort Maskineri der, hvis det hele skal betyde noget, alligevel skal til. Og det tror jeg ikke, Ministeren har Embedsmænd til. Thi den højtærede Minister er jo ikke ukendt med, at ogsaa Handelsministeriet har været Genstand for baade Sparekommissionens og Forenklingss Kommissionens Behandling, hvorved Antallet af hans Embedsmænd ganske sikkert er blevet reduceret til det efter den Lovgivning, vi hidtil har haft, strengt nødvendige. Nu kommer den højtærede Minister her med Kommissionens Forslag og lægger paa Rigsdagens Bord dette Forslag, som nødvendigvis maa give en Tilsynsmyndighed et stort Arbejde, hvis det hele ikke skal være et Slag i Luften, og saa savner Ministeren Embedsmænd, han savner Embedsmænd, som overhovedet er i Stand til at udøve